

Veli-Matti Tolppi  
Rehtori  
Savonia-ammattikorkeakoulu  
veli-matti.tolppi@savonia.fi

Vesa Saarikoski  
Rehtori  
Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulu  
vesa.saarikoski@pkamk.fi

## **SAVONIAN JA POHJOIS-KARJALAN AMMATTIKORKEAKOULUT YHTEISTYÖHÖN**

Savonia-ammattikorkeakoulun ja Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulun yhteistyösopimus allekirjoitettiin syyskuussa Kuopiossa. Korkeakoulujen rakenteellisessa kehittämisessä on hahmottunut Itä-Suomen korkeakoulutusalue, jossa Kuopio ja Joensuu muodostavat vahvan akselin.

Rakenteellisen kehittämisen tavoitteena on alueellisesti ja koulutusaloittain vaikuttavat korkeakoulut. Siten vuonna 2012 olisi nykyistä vähemmän korkeakouluja ja yksiköitä. Yliopistoja olisi enintään 15 ja ammattikorkeakouluja 18. Ammattikorkeakouluja on 26 (1.1.09 lähtien) ja yliopistoja 20. Molemmilla sektoreilla on menossa erilaisia yhdistymishankkeita.

Varsinkin Itä-Suomen korkeakoulut ovat haasteiden edessä. Väki vähenee poismuuton ja syntyvyyden vähyyden vuoksi. Jäljelle jäävä väestö ikääntyy, kuntien kyky ylläpitää julkisia palveluja heikkenee ja elinkeinorakenteen muutos aiheuttaa omat ongelmansa.

Aiempaa vahvemmillä yksiköillä arvioidaan olevan paremmat mahdollisuudet laadukkaaseen opetukseen, tutkimukseen ja kehitystyöhön. Samoin niiden nähdään parantavan kansainvälistä yhteistyötä, tukevan monitieteisyyttä ja lisäävän opiskelijoiden valintamahdollisuuksia.

## **1. Itä-Suomen ammattikorkeakoulu?**

Itä-Suomen ammattikorkeakoulujen, Mikkelin, Pohjois-Karjalan ja Savonian, yhteistyön ja työnjaon syventämisestä tehtiin laaja selvitys vuonna 2007. Mikkelin ammattikorkeakoulu päätti kuitenkin yhteistyön tiivistämisestä Kaakkois-Suomen korkeakoulukokonaisuuden kanssa.

Selvitysmiehenä toimineen professori Pentti Maljojen mukaan Savonian ja Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulut muodostavat yhdessä riittävän vahvan kokonaisuuden niin kansallisesti kuin kansainvälisenkin tason toimijoina.

Yhteistyöselvityksessä suositellaan muun muassa yhdenmukaista ylläpitomuotoa (osakeyhtiö), yhteistä kehitysstrategiaa, yhteistä johtoryhmää ja ammattikorkeakoulujen hallitusyhteistyön kehittämistä. Tämä mahdollistaisi koordinoitua esitykset ja neuvottelukäytännöt opetusministeriön kanssa.

Itä-Suomen kehityksen turvaamiseksi ei kuitenkaan riitä pelkästään ammattikorkeakoulujen tiivistyvä yhteistyö. Yhteistyötä tulee syventää myös toisten ammattikorkeakoulujen ja Itä-Suomen yliopiston kanssa. Onhan esimerkiksi Savonia ja Kuopion yliopisto kartoittaneet yhteistoimintamallia jo reilun parin vuoden ajan konsortiohankkeessa.

Kaikkein keskeisintä on kuitenkin koulutuksen kehittäminen siten, että ammattikorkeakouluopiskelijoille tarjotaan entistä laadukkaampaa ja monipuolisempaa opetusta kilpailukykyisissä ympäristöissä.

## **2. Työnjaon selkeyttäminen**

Kummallakin korkeakoululla on vahva luottamus siihen, että yhteistyö palvelee molempia osapuolia, niiden toiminta-alueita ja yhteyksiä elinkeinoelämään. Allekirjoitetun sopimuksen tavoitteena on tehdä rakenteellinen yhteistyömalli, jossa selkeytetään muun muassa keskinäistä työnjakoa.

Molemmilla korkeakouluilla on monia toisiaan täydentäviä osaamisalueita, joita yhdessä kehittäen saadaan parempi lopputulos kuin esimerkiksi keskenään kilpailemalla. Lisäksi sopivalla työjaolla on mahdollista keskittyä omiin vahvuuksiin ja saada aikaan sitä kautta parempaa vaikuttavuutta.

Työnjaon selkeyttäminen merkitsee kummassakin ammattikorkeakoulussa joitakin valintoja pahimpien päällekkäisyyksien purkamiseksi. Kysymys on siis juuri vahvuuksien ja profiilien etsimisestä siten, että yhteistyön myötä ne täydentävät toisiaan mahdollisimman paljon. Siksi työnjaon toinen puoli on yhteistyö.

Sopimuksen taustalla on Suomen hallitus ja opetusministeriö, jotka edellyttävät korkeakouluilta profiloitumista ja omien vahvuuksien tunnistamista. Haaste on melkoinen sellaisille alueellisille ja monialaisille korkeakouluille kuten Pohjois-Karjalalle ja Savonialle.

Ammattikorkeakoulut laativat yhteisen vision ja kehittämisstrategian tavoitesopimuskaudelle 2010–2012. Muita toimenpiteitä ovat muun muassa yhteisten käytäntöjen luominen hallitustyöskentelyyn, innovaatioympäristöjen rakentaminen yhteisille vahvuusalueille ja kansainvälisen toiminnan kehittäminen.

Tavoitteiden toteuttamista ohjaa strategiaryhmä, johon kuuluvat kaksi ylläpitäjän edustajaa kummastakin ammattikorkeakoulusta sekä rehtorit. Puheenjohtaja tulee strategiaryhmästä tai tarvittaessa ulkopuolelta.

Yhteistyömallin uskomme palvelevan entistä tehokkaammin kumpaakin ammattikorkeakoulua, niiden toiminta-alueita ja yhteyksiä elinkeino- ja työelämään. Uskomme synergian voimaan. Kysymys on resurssien vahventamisesta että niiden kohdentamisesta.